

KAMER VAN BEROEP GESUBSIDIEERD VRIJ ONDERWIJS

BESLISSING

GVO/ 2024 / 6 / ... / 28 augustus 2024

Inzake : ...,
bijgestaan door ..., COV,

verzoekende partij

Tegen : VZW ... met maatschappelijke zetel te ...
bijgestaan door ..., advocaat,

verwerende partij

Met een ter post aangetekend schrijven van 10 juni 2024 tekent ... namens ... beroep aan tegen de beslissing van 22 mei 2024 van de VZW ... waarbij ... de tuchtmaatregel van een schorsing gedurende 6 maanden wordt opgelegd.

1. Over de relevante gegevens van de zaak

... is vastbenoemd als

Met een ter post aangetekend schrijven van 2 februari 2024 wordt aan verzoekende partij meegedeeld dat een tuchtonderzoek wordt ingesteld. Dit schrijven vermeldt: *“De aanleiding voor dit tuchtonderzoek zijn klachten ontvangen op het schoolbestuur waarin formeel melding gemaakt wordt van vermeende feiten van machtsmisbruik, intimidatie en pesten, buitensporige reacties en straffen, fysiek geweld en schending van de privacy en GDPR.”*

Met een ter post aangetekend schrijven van 18 april 2024 wordt verzoekende partij opgeroepen voor verhoor. Conform het besluit van de Vlaamse regering worden volgende gegevens vermeld: *“1° de ten laste gelegde feiten: feiten van machtsmisbruik, intimidatie en pesten, buitensporige reacties en straffen, fysiek geweld en schending van de privacy en GDPR in de periode tussen 28 november 2023 en heden. 2° het voorstel van tuchtsanctie: schorsing bij tuchtmaatregel gedurende zes maanden. Bij een schorsing bij tuchtmaatregel wordt het personeelslid uit zijn ambt verwijderd doch blijft in de administratieve stand waarin het zich bevond op de dag voor de tuchtschorsing. De schorsing heeft de halvering van de laatste bruto-activiteitswedde tot gevolg. ...”*.

Het verhoor gaat door op 22 mei 2024.

Met een ter post aangetekend schrijven van 22 mei 2024 wordt aan verzoekende partij de beslissing van de schorsing bij tuchtmaatregel gedurende 6 maanden meegedeeld.

2. Over het procedureverloop

Met een ter post aangetekend schrijven van 12 juni 2024 worden de partijen uitgenodigd voor de zitting.

Met een ter post aangetekende zending van 3 juli 2024 maakt de raadsvrouw van verzoekende partij een toelichtende memorie over.

Met een ter post aangetekend schrijven van 3 juli 2024 maakt de advocaat van verwerende partij het dossier over.

Met een e-mail van 26 augustus 2024 maakt de advocaat van verwerende partij een verweerschrift over.

3. Wat de ontvankelijkheid van het beroep betreft

Het beroep is binnen de reglementaire voorgeschreven termijn ingediend. Het voldoet aan de overige ontvankelijkheidsvereisten.

4. Over de naleving van de voorschriften bij het tot stand komen van de bestreden beslissing

4.1. Ten aanzien van de betwistingen inzake het niet in acht nemen door het schoolbestuur (i.c. de tuchtcommissie van de raad van bestuur) van de voorschriften die betrekking hebben op de tucht en preventieve schorsing, doet de kamer van beroep in laatste aanleg uitspraak met een beslissing die devolutieve werking heeft.

4.2. De kamer van beroep herinnert eraan dat door het devolutief karakter van het beroep, de zaak in haar geheel door de kamer opnieuw wordt onderzocht en dat de gebreken in de procedure die de beslissende overheid zelf heeft begaan, kunnen worden rechtgezet of hersteld in de procedure voor de kamer van beroep, behalve wat de regels betreft m.b.t. de voorschriften die op straffe van onontvankelijkheid zijn voorgeschreven of die van rechtswege de nietigheid meebrengen.

4.3. Ten aanzien van de bestreden beslissing worden geen grieven opgeworpen die tot de nietigheid leiden. De kamer van beroep ziet in het kader van haar ambtshalve toetsing evenmin redenen om de nietigheid van de bestreden beslissing uit te spreken. Voor zover de opmerking inzake de (on)duidelijkheid van de tuchtbrief bedoeld was als een grief tot nietigheid, kan de kamer van beroep de grief niet volgen. De tuchtbrief vermeldt een reeks kwalificaties die in ruimte en tijd gesitueerd zijn, die voortbouwen op feiten waarover het personeelslid reeds bevraagd werd op school door haar directie, en die verwijzen naar een tuchtdossier dat ter inzage ligt met de concrete staving van die kwalificaties. Dat het personeelslid geen afschrift van het dossier opgestuurd kreeg, leidt niet tot nietigheid van de bestreden beslissing. Dat het personeelslid een onredelijke inspanning zou moeten doen om het dossier te gaan inkijken is niet serieus, aangezien het dossier op haar werkplek ter inzage lag, waarbij de afstand woon-werk bezwaarlijk als onredelijk kan worden beschouwd.

5. Beoordeling door de kamer van beroep

5.1. Na doornemen van de stukken en de verhoren tijdens de hoorzitting van 28 augustus 2024, is de kamer van beroep onvoldoende overtuigd dat de voorgehouden tuchtfacten daadwerkelijk bewezen zijn.

5.2. Het lijkt uiteraard geen twijfel dat, mocht het personeelslid daadwerkelijk agressief tussengekomen zijn tussen twee kinderen waarbij één van hen met zijn hoofd tegen de muur werd geduwd, een ernstig tuchtfeit kan voorliggen. Maar het voorgelegde dossier laat niet toe dit feit als bewezen te beschouwen. Vast staat enkel dat twee jongens in de gang onderling een handgemeen hadden, waarbij het personeelslid tussengekomen is om dit te ontmijnen. Zowel één van de leerlingen als de directeur verklaren inderdaad dat er geknepen, geduwd en getrokken werd tussen twee jongens in de gang. Het personeelslid percipieerde dit als ernstig, en benadrukte ter zitting dat het feit zich afspeelde terwijl er in de ruimere maatschappij gewaarschuwd werd voor wurgspelletjes tussen kinderen (wat – volgens haar inschatting – ook al eerder op de school gebeurd zou zijn door een bij het handgemeen betrokken leerling). Zij schatte de situatie dus als onmiddellijk gevaarlijk in.

5.3. Gelet op het tuchtdossier ten aanzien van het personeelslid waarin er diverse getuigenissen zijn inzake de strengheid van het personeelslid, kan de kamer van beroep niet uitsluiten dat het personeelslid met een zeker mate van doortastendheid ingegrepen heeft om het gevecht te ontmijnen. De kamer van beroep wil dan ook geen afbreuk doen aan de getuigenis van de jongen in kwestie die dit zo ervaarde. Maar op een doortastende manier een gevecht ontmijnen is nog geen bewijs van laakbaar gedrag, zeker niet wanneer het personeelslid een situatie van onmiddellijk gevaar ontwaarde. Om tot die conclusie te komen zijn bijkomende elementen nodig (intentioneel te doortastend optreden, verwondingen die niet zouden bestaan bij een normaal professioneel optreden, moedwillig instructies omtrent klasmanagement naast zich neerleggen, etc.). De kamer van beroep ziet zulke elementen niet bewezen in het dossier.

5.4. Wat de verwonding betreft zou er een buil geweest zijn op het hoofd door een botsing tegen de muur na afloop van het incident (er zijn evenwel geen foto's in het dossier, noch vaststellingen op de school na het incident, wel een verklaring van de ouders). De tuchtcommissie baseert zich voor het overige op de getuigenissen die in het tuchtdossier aanwezig zijn. Zij kunnen een voldoende grond van bewijs uitmaken, indien ze voldoende betrouwbaar, eenstemmig en eensluidend zijn. Het tuchtdossier maakt echter onvoldoende duidelijk wie ondervraagd werd, en wat exact uit die

getuigenissen blijkt. Wat de ouders betreft, zijn er over dit incident maar drie onrechtstreekse verklaringen in het dossier, i.e. de verklaring van de ouders van de jongen in kwestie (eerste melding op 29 november 2023 waarin staat dat het personeelslid hun zoon “met zijn hoofd tegen de muur heeft geduwd”) en de e-mail van de ouders van een vriendinnetje van 30 november 2023 (haar relaas is: “bij de nek, tegen de muur en dan nog eens goed met zijn hoofd tegen de muur gerammeld”) en het verhoor van een andere ouder door de tuchtcommissie op 15 april 2024 (“bij de schouder genomen en tegen de muur gedrukt”). Die toonzetting van die omschrijvingen is niet hetzelfde, hoewel wel duidelijk is dat er klaarblijkelijk doortastend ingegrepen is en dat er contact is geweest tussen de muur en het hoofd van de jongen na ingrijpen van het personeelslid. Ondanks het feit dat er “heel wat andere ouders gecontacteerd werden” (e-mail van de directeur van 14 december 2023), zijn er blijkbaar geen verdere getuigenissen om toe te voegen aan het dossier. Dit gebeurt in een context waarin de directeur zelf opmerkt (e-mail van 11 december 2023) dat ouders nogal snel bleken te “klagen” uit onvrede over het personeelslid in het verleden, en dat zeker niet alle klachten gegrond waren of correct werden voorgesteld. De kamer van beroep heeft verder gezocht naar rechtstreekse getuigen, maar die zijn niet terug te vinden in het dossier. De collega-turnleerkrachten waren niet in de gang aanwezig, dus hun getuigenissen kunnen het incident noch bevestigen, noch ontkennen. De directeur merkt tijdens zijn verhoor met de tuchtcommissie van 6 maart 2024 op dat hij drie leerlingen gehoord heeft, maar verdere gegevens om die informatie op waarachtigheid en eensluidendheid te controleren, ontbreekt. Zijn dit dezelfde drie leerlingen wiens ouders getuigden, of zijn dit bijkomstige getuigenissen? Is de andere betrokken jongen gehoord? Hoe hebben de leerlingen het incident exact omschreven ten aanzien van de directeur? Hoeveel van die omschrijving is eigen waarneming, en hoeveel is een relaas dat tussen de leerlingen wordt verder verteld? De drie leerlingen zouden gesproken hebben over “bij de keel grijpen” volgens de directeur, maar de betrokken jongen zelf had dat blijkbaar niet zo gemeld aan zijn ouders (de e-mail van de ouders van 29 november 2023 maakt daarvan alvast geen melding (“met zijn hoofd tegen de muur geduwd”) en in het verhoor door de tuchtcommissie van 25 maart 2024 spreken zij van “vastgegrepen aan het voorhoofd”). Andere ouders melden in het verhoor aan de tuchtcommissie van ...2024 dat de leerling “aan de schouder” zou zijn vastgepakt. De drie leerlingen zouden dat als “met opzet” en “niet per ongeluk” hebben omschreven, maar opnieuw

zijn de exacte bewoordingen relevant. Dat het personeelslid met opzet doortastend tussenkwam wordt niet ontkend. Cruciaal is of zij met opzet iemand met zijn hoofd tegen de muur heeft geslagen. Zonder verdere concrete gegevens kan de kamer van beroep niet met voldoende zekerheid beoordelen dat de getuigenissen betrouwbaar en eensluidend zijn. Alles bij elkaar genomen kan de kamer van beroep enkel tot de conclusie komen dat vaststaat dat er een handgemeen was in de gang, dat door een personeelslid als gevaarlijk werd beschouwd, waarna zij op doortastende wijze fysiek tussengekomen is om dit te ontmijnen. Meer elementen kunnen niet als vaststaand worden aanvaard, waardoor het tuchtfact niet als bewezen wordt beschouwd.

5.5. Verder worden vernederende straffen verweten aan het personeelslid, in het bijzonder de broek binnenstebuiten aandoen (met name wanneer leerlingen zichzelf in gevaar brengen tijdens bewegingen in de turnzaal door te veel met de handen in de zakken te staan), het aan- en uitkleden in de turnzaal (achter blokken) wanneer laattijdigheid van leerlingen ertoe leidt dat het collectief moment in de kleedruimte voorbij is, of het geven van fysieke sancties zoals rondjes lopen). De kamer van beroep kan moeilijk voorbij aan de vaststelling dat dit blijkbaar een gedeelde bestraffingswijze is die door de drie turnleerkrachten in alle openheid werd toegepast, zonder dat de directie of het schoolbestuur tussengekomen is om duidelijk te maken dat zij die bestraffingen of die wijze van (turn)klasmanagement onwenselijk achten. Er ligt opnieuw geen afdoende bewijs voor dat het personeelslid zich daarbij anders zou gedragen dan de andere turnleerkrachten. Zij zou een leerling een handje geholpen hebben bij het binnenste buiten keren van een broek (wat zij ontkent), maar een getuigenis daarover door de leerling in kwestie van andere aanwezigen, ontbreekt in het dossier. Dat zij een leerling gevraagd zou hebben om in handenstand te staan en op hetzelfde moment een veter te knopen van zijn schoen, daarbij op één hand in handenstand blijven staand (wat de leerling naar eigen zeggen ook succesvol volbracht zou hebben), kan de kamer van beroep moeilijk als serieus beschouwen. Dat lijkt zo ver van de realiteit, dat de kamer van beroep toch een onderzoek verwacht door de tuchtcommissie wanneer een jonge leerling zoiets beweert. Dat onderzoek blijkt evenwel niet uit het dossier. De kamer van beroep kan in die omstandigheden moeilijk anders dan in eerste instantie naar de school zelf kijken, om duidelijk lijnen inzake klasmanagement en bestraffing uit te zetten, veeleer dan één personeelslid te

sanctioneren wanneer zij zich aan een openlijk gedeelde afspraak lijkt te houden die minstens twee collega's turnleerkrachten ook als gepast beschouwen.

5.6. Wat het tuchtfeit betreft dat het personeelslid leerlingen intimiderend aangesproken zou hebben wanneer die thuis hun ouders aanspreken over hetgeen op de school gebeurd is, erkent de kamer van beroep dat er inderdaad sprake kan zijn van een tuchtfeit wanneer personeelsleden leerlingen zouden aanzetten tot liegen, tot thuis liegen omtrent hetgeen op school gebeurd is. Zulks zou inderdaad een geval van machtsmisbruik uitmaken om eigen wanprestaties te verdoezelen. Doch een bewijs dat dit gebeurd is, kan de kamer van beroep opnieuw onvoldoende ontwaren. Het personeelslid getuigt dat ze na incidenten op school kinderen inderdaad wel eens apart neemt om de gegeven straf uit te leggen en desgevallend ook excuses te vragen van de leerling. Zij kadert dit als normaal pedagogisch handelen om een situatie te de-escaleren en er een leermoment voor de leerling van te maken. Dit vindt ook plaats op een rustiger moment na het incident en de bestraffing, dus doorgaans nadat de leerlingen thuis al alles hebben kunnen vertellen wat ze willen. De directeur doet daarover onderzoek en vermeldt in zijn e-mail van 12 januari 2024 daarover dat hij de leerling bevraagd heeft, dat volgens de leerling het personeelslid hem gevraagd had zich te excuseren, en dat er verder niets gebeurd is tijdens dat moment. Ook uit het verhoor van de directeur ten aanzien van de tuchtcommissie blijkt dat er enkel over verontschuldigen gesproken zou zijn (die niet gegeven werden, aangezien de leerling vond dat hij niet gelogen had).

Zonder duidelijker bewijs van het tegenovergestelde in het tuchtdossier, kan de kamer van beroep dit tuchtfeit van intimidatie en machtsmisbruik niet als bewezen achten.

BESLISSING

Gelet op de artikelen 64 tot 72 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, zoals gewijzigd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 22 mei 1991 omtrent de preventieve schorsing en de tucht, omtrent het ontslag van sommige tijdelijke personeelsleden in het gesubsidieerd onderwijs en in de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, zoals gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 30 mei 1996, 13 januari 1998 en 15 september 2000, 3 juli 2009 en 24 september 2010;

Gelet op het huishoudelijk reglement van de kamer van beroep van het gesubsidieerd vrij onderwijs, zoals vastgesteld in zitting van 28 september 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 11 april 2019 waarbij de heer Kurt Willems wordt aangesteld als voorzitter voor de kamer van beroep voor het gesubsidieerd vrij onderwijs;

Artikel 1 (met unanimititeit):

De kamer van beroep voor het gesubsidieerd vrij onderwijs vernietigt de tuchtmaatregel van de schorsing gedurende 6 maanden.

Aldus uitgesproken te Brussel op 28 augustus 2024.

De kamer van beroep was als volgt samengesteld uit:

De heer Kurt Willems, voorzitter;

Mevrouw Isabeau Evens en de heren Günther De Praitere en Stefaan Samaey, vertegenwoordigers van de representatieve groeperingen van de inrichtende machten;

Mevrouw Ann Huybrechts en de heren Marc Borremans en Wauter Leenknecht, vertegenwoordigers van de vakorganisaties;

Mevrouw Karen De Bleeckere, secretaris.